

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНОЇ ТАКТИКИ ТА АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ Управління силами та засобами при надзвичайних ситуаціях”

назва навчальної дисципліни

професійна обов’язкова

за освітньо-професійною програмою «Пожежна безпека»
підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 261 «Пожежна безпека»
мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою ПТтаАРР на:

2021-2022 навчальний рік

Протокол від «25» серпня 2021 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Управління силами та засобами при надзвичайних ситуаціях»
(назва навчальної дисципліни)

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління силами та засобами при надзвичайних ситуаціях» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Пожежна безпека» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека».

Предметом вивчення дисципліни є підготовка органів управління та підрозділів до ліквідації надзвичайних ситуацій (НС) та їх наслідків, яка включає в себе: вивчення системи управління силами і засобами; розробку і корегування оперативних документів; розробку заходів, що забезпечують необхідні умови для успішної ліквідації НС.

1. Інформація про викладачів

І-викладач	
Загальна інформація	Аветисян Вадим Георгійович, доцент кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт факультету оперативно-рятувальних сил, кандидат технічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 408. Мобільний номер телефону – 099-190-77-70
E-mail	ptarr@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

* – заповнюється за бажанням НПП.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосередини з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 405, 408. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета дисципліни є підготовка здобувачів вищої освіти, що мають достатні знання і уміння з питань організації аварійно-рятувальних робіт та управління підпорядкованими підрозділами при ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха, в тому числі при пожежах.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	професійна обов'язкова
Рік підготовки	2022
Семестр	2

Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	120
- лекції (годин)	10
- практичні заняття (годин)	2
- семінарські заняття (годин)	
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	108
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Перед вивченням даної дисципліни здобувачі повинні мати знання з таких дисциплін, як: пожежна тактика; організація аварійно-рятувальних робіт; пожежна та аварійно-рятувальна техніка; пожежно-рятувальна підготовка. Мати навички з навчальної та управлінської діяльності.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Пожежна безпека» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Дисциплінарні результати навчання	<i>аббревіатура</i>
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері пожежної безпеки.	ПРН 01.
Керувати діяльністю колективу, спрямованою на регулювання пожежної безпеки, та прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах, з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	ПРН 05.
Застосовувати ефективні методи та засоби дослідження механізму виникнення пожеж та пожежних ризиків, у тому числі, методи та засоби математичного і комп'ютерного моделювання, статистичного аналізу даних.	ПРН07.

Оцінювати рівень небезпеки під час виникнення пожежі та можливості пожежно-рятувальних підрозділів.	ПРН 13.
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші вікові, гендерні та (або) культурні відмінності	ПРН18

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ЗК04
Здатність оцінювати ризики та приймати обґрунтовані управлінські рішення, управляти силами та засобами при ліквідації пожеж, проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, керувати роботою колективу.	ПК 07.
Здатність оптимізувати методи й засоби спрямовані на припинення дії небезпечних чинників пожежі, рятування життя і збереження здоров'я людей під час виникнення пожеж.	ПК 12.
Здатність організовувати моніторинг пожежної обстановки й аналізувати його результати, розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації щодо проведення заходів із запобігання та ліквідування пожеж.	ПК 15.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Управління підрозділами під час ліквідації НС.

Тема 2.1. Управління підрозділами в особливий період

Дії органів управління, сил та засобів при переведенні у вищі ступені готовності. Переведення органів управління сил та засобів у вищі ступені готовності. Документи служби, що розробляються під час переведення у вищі ступені готовності. Управління при переведенні підрозділів в режим підвищена готовність. Розробка плану дій органів управління при переведенні у режим підвищена готовність

Тема 2.2. Організація роботи штабу НС.

Склад та завдання штабу ліквідації НС. Організація роботи штабу ліквідації НС під час ліквідації НС різного характеру. Документи робочих груп штабу. Мобільні оперативні групи склад, мета та завдання. Керівництво роботою штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та організація його діяльності. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

Тема 2.3. Організація зведених загонів.

Порядок формування зведених загонів. Матеріально-технічне забезпечення зведених загонів. Сили та засоби зведеного загону гарнізону. Організація ліквідації наслідків НС зведеними загонами.

Модуль 2. ТВАРР при аваріях на транспорті

Тема 1.1 Тактика ведення рятувальних робіт при аваріях на авіаційному транспорті

Типові аварійні ситуації на авіаційному транспорті. Забезпечення безпеки пасажирів при польотах. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті.

Тема 1.2. Тактика ведення рятувальних робіт при аваріях на залізничному транспорті

Види та загальний устрій рухомого складу. Організація взаємодії підрозділів МНС та Укрзалізниці. Сили та засоби що залучаються до рятувальних робіт.

Тема 1.3 Ліквідація аварій з небезпечними вантажами

Ідентифікація небезпеки вантажу. Організація робіт з локалізації зони аварії. Управління підрозділами при проведенні рятувальних робіт з небезпечними вантажами

Тема 1.4. Організація рятувальних робіт при аваріях на міському транспорті.

Стабілізація автобусу на боці. Рятувальні роботи з автобусами на даху та на колесах. Вилучення постраждалих з-під автобусу. Евакуація постраждалих з салону автобусу який лежить на боці. Особливості АРР на міському транспорті. Управління підрозділами при проведенні рятувальних робіт з автобусами.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви змістових модулів і тем	Форма здобуття освіти заочна (дистанційна)					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Управління підрозділами під час ліквідації НС.						
Тема 1.1. Управління підрозділами в особливий період	22	2				20
Тема 1.2. Організація роботи штабу ліквідації НС	20					20
Тема 1.3. Організація зведених загонів	20					20
Разом за модулем	62	2				60
Модуль 2 ТВАРР при аваріях на транспорті						
Тема 2.1. ТВАРР при аваріях на авіаційному транспорті	14	2				12

Тема 2.2 ТВАРР при аваріях на залізничному транспорті	14	2			12
Тема 2.3. ТВАРР при аваріях з небезпечними вантажами	14	2			12
Тема 2.4. ТВАРР при аваріях на міському транспорті.	16	2	2		12
Разом за модулем	58	8	2		48
Усього годин	120	10	2		108

7. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
41	Тема 1.1. Управління підрозділами в особливий період	2
2	Тема 1.2. Організація роботи штабу ліквідації НС	2
3	Тема 1.3. Організація та застосування зведених загонів	2
4	Тема 2.1. ТВАРР при аваріях на авіаційному транспорті	2
5	Тема 2.2 ТВАРР при аваріях на залізничному транспорті	2
6	Тема 2.3. ТВАРР при аваріях з небезпечними вантажами	2
7	Тема 2.4. ТВАРР при аваріях на міському транспорті.	2
	Разом	14

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
2	Тема 2.4. Тактика ведення рятувальних робіт при аваріях на міському транспорті.	2
	Разом	2

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
5	Тема 1.1. Управління підрозділами в особливий період Дії органів управління, сил та засобів при переведенні у вищі ступені готовності. Документи служби, що розробляються під час переводу у вищі ступені готовності. Розробка плану дій органів управління при переведенні у режим готовність підвищена	6 6 6
6	Тема 1.2. Організація роботи штабу ліквідації НС Склад та завдання штабу ліквідації НС	6
1	2	3
	Документи робочих груп штабу.	6

	Мобільні оперативні групи склад, мета та завдання.	6
	Керівництво роботою штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та організація його діяльності.	6
	Фінансове та матеріально-технічне забезпечення роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації	4
7	Тема 1.3. Організація зведених загонів	
	Порядок формування зведених загонів.	4
	Матеріально-технічне забезпечення зведених загонів.	4
1	Тема 2.1. Ведення рятувальних робіт при аваріях на авіаційному транспорті.	
	Тактичні можливості підрозділів аеропортів.	4
	Тактика дій рятувальних підрозділів при аваріях в аеропорту.	4
	Тактика дій аварійно-рятувальних підрозділів при аваріях за межами аеропорту.	4
2	Тема 2.2. Ведення рятувальних робіт при аваріях на залізничному транспорті	
	Тактичні можливості спеціалізованих підрозділів залізниці.	4
	Сили та засоби що залучаються до рятувальних робіт.	4
	Тактичні прийоми ліквідації аварійних ситуацій на залізничному транспорті.	4
3	Тема 2.3. Ліквідація аварій з небезпечними вантажами	
	Маркування небезпечних вантажів.	4
	Способи локалізації аварійних ситуацій з небезпечними вантажами	4
	Тактичні прийоми ліквідації аварійних ситуацій з небезпечними вантажами	4
	Безпека праці при АРР з небезпечними вантажами.	4
4	Тема 2.4. Тактика ведення рятувальних робіт при аваріях на міському транспорті	
	Прийоми та схеми стабілізації положення автобусів.	4
	Прийоми вилучення постраждалих з під автобусів, що перекинулися.	4
	Способи проникнення рятувальників в салон автобусу, що перекинувся.	2
	Способи вилучення постраждалих з салону автобусу.	4
	Разом	108

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Модульна робота №1 «Управління підрозділами під час ліквідації НС.» [9].

Модульна робота №2 «ТВАРР при аваріях на транспорті» [9].

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамени, комплексні іспити; заліки; стандартизовані тести; реферати; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; завдання на тренажерах, реальних об'єктах; тактико-спеціальні навчання на об'єкті міста або полігоні підготовки пожежних-рятувальників; розгляди пожеж; теоретичні конференції та тематичні вечори.

7. Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі: фронтального та індивідуального опитування; виконання письмових завдань, комп'ютерних тестувань (програми OpenTEST 2.3.0.), програмних тренажерів, модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю поточний контроль проводиться при захисті модульних робіт у вигляді індивідуального проходження комп'ютерних тренажерів.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	3	0
	Практичні заняття	8	3
Разом за модуль № 1			24
Модуль № 2	Лекції	4	0
	Практичні заняття	10	3
Разом за модуль № 2			30

Разом за поточний контроль			54
Підсумковий контроль успішності (екзамен)	1	40	40
II. Індивідуальна самостійна робота			6
Разом за всі види навчальної роботи			100

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності;
- індивідуальна самостійна робота (за потребою).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському та практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – завдання виконано в повному обсязі, суть питання розкрита в повному обсязі, відповідь вірна, здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, графічне зображення виконано згідно вимог;

3 бали – завдання виконано в повному обсязі, суть питання розкрита не в повному обсязі, відповідь вірна, здобувач частково володіє навчальним матеріалом, обґрунтування відповіді недостатнє, графічне зображення виконано неохайно, з незначними порушеннями вимог;

2 бали – завдання виконано частково, суть питання не розкрита, відповідь вірна, здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом, обґрунтування відповіді недостатнє, графічне зображення не відповідає проведеним розрахункам або виконано з порушеннями вимог.

1 бали – завдання виконано частково, при цьому допущено суттєві помилки, здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом, обґрунтувати відповідь здобувач не в змозі, відповіді на поставлені питання не знає, графічне зображення не відповідає проведеним розрахункам або не відповідає вимогам.

0 балів – завдання не виконане.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів):

Модуль 1, 2

26-30 балів – надано вичерпну відповідь на питання та вірно розв'язані всі задачі з дотриманням всіх вимог до виконання;

18-25 балів – відповідь на питання не повна, вірно розв'язані всі задачі, але допущені стилістичні помилки;

9-17 балів – відповідь на питання не повна, розв'язані три задачі;

1-8 бали – відповідь на питання відсутня, розв’язано одна-дві задачі;
0 балів – відповідь відсутня, задачі не розв’язані.

Індивідуальні завдання є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого рівня:

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі реферату, наукової статті або презентації.

Рекомендована тематика для індивідуального дослідження:

1. Розгляд систем управління силами та засобами під час ліквідації НС регіонального та державного рівня.

2. Передові технології порятунку людей під час НС з великою кількістю постраждалих.
3. Сучасні технології проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС на авіаційному транспорті
4. Сучасні технології проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС на залізничному транспорті.
5. Сучасні проблеми оперативно-рятувальної служби цивільного захисту України.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену (2 семестр) який виставляється як сума балів за всіма видами навчальної роботи.

Критерії оцінювання знань здобувачів на тестуванні (оцінюється від 0 до 40 балів):

40 балів – не менше	90 % вірних відповідей на тестові питання;
39 балів – не менше	88 % вірних відповідей на тестові питання;
38 балів – не менше	86 % вірних відповідей на тестові питання;
37 балів – не менше	84 % вірних відповідей на тестові питання;
36 балів – не менше	82 % вірних відповідей на тестові питання;
35 балів – не менше	80 % вірних відповідей на тестові питання;
34 балів – не менше	78 % вірних відповідей на тестові питання;
33 балів – не менше	76 % вірних відповідей на тестові питання;
32 балів – не менше	74 % вірних відповідей на тестові питання;
31 балів – не менше	72 % вірних відповідей на тестові питання;
30 балів – не менше	70 % вірних відповідей на тестові питання;
29 балів – не менше	68 % вірних відповідей на тестові питання;
28 балів – не менше	66 % вірних відповідей на тестові питання;
27 балів – не менше	64 % вірних відповідей на тестові питання;
26 балів – не менше	62 % вірних відповідей на тестові питання;
25 балів – не менше	60 % вірних відповідей на тестові питання;
24 балів – не менше	58 % вірних відповідей на тестові питання;
23 балів – не менше	56 % вірних відповідей на тестові питання;
22 балів – не менше	54 % вірних відповідей на тестові питання;
21 балів – не менше	52 % вірних відповідей на тестові питання;
20 балів – не менше	50 % вірних відповідей на тестові питання;
19 балів – не менше	48 % вірних відповідей на тестові питання;
18 балів – не менше	46 % вірних відповідей на тестові питання;
17 балів – не менше	44 % вірних відповідей на тестові питання;
16 балів – не менше	42 % вірних відповідей на тестові питання;
15 балів – не менше	40 % вірних відповідей на тестові питання;
14 балів – не менше	38 % вірних відповідей на тестові питання;
13 балів – не менше	36 % вірних відповідей на тестові питання;
12 балів – не менше	34 % вірних відповідей на тестові питання;

11 балів – не менше	32 % вірних відповідей на тестові питання;
10 балів – не менше	30 % вірних відповідей на тестові питання;
9 балів – не менше	28 % вірних відповідей на тестові питання;
8 балів – не менше	26 % вірних відповідей на тестові питання;
7 балів – не менше	24 % вірних відповідей на тестові питання;
6 балів – не менше	22 % вірних відповідей на тестові питання;
5 балів – не менше	20 % вірних відповідей на тестові питання;
4 балів – не менше	18 % вірних відповідей на тестові питання;
3 балів – не менше	16 % вірних відповідей на тестові питання;
2 балів – не менше	14 % вірних відповідей на тестові питання;
1 балів – не менше	10 % вірних відповідей на тестові питання;
0 балів – менше	10 % вірних відповідей на тестові питання;

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового тестування:

1. Загальний устрій та небезпека авіаційного транспорту
2. Інженерні заходи забезпечення безпеки пасажирів.
3. Організація спостереження за безпекою повітряного руху.
4. Сили та засоби які призначені для проведення рятувальних робіт при аваріях на авіаційному транспорті.
5. Організація аварійно-рятувальних робіт за межами аеропорту.
6. Організація аварійно-рятувальних робіт при аварійній посадці в аеропорту.
7. Організація аварійно-рятувальних робіт під час зльоту.
8. Завдання підрозділів ГУ МНС при запобіганні та ліквідації аварій з небезпечними вантажами.
9. Можлива обстановка яка може скластися при аваріях з небезпечними вантажами.
10. Задачі розвідки місця аварії з небезпечними вантажами на автомобільному та залізничному транспорті.
11. Порядок оцінки обстановки за даними розвідки місця аварії з небезпечними вантажами на автомобільному та залізничному транспорті.
12. Прийняття рішень на проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з небезпечними вантажами.
13. Прийоми та способи локалізації зони аварії з небезпечними речовинами.
14. Прийоми та способи ліквідації джерела забруднення небезпечними речовинами.
15. Зміст аварійної картки.
16. Організація аварійно-рятувальних робіт при ліквідації аварій з небезпечними вантажами.
17. Розпізнавання небезпеки. Маркування вантажів.
18. Безпека праці при ліквідації аварій з небезпечними вантажами.
19. Оперативно-тактична характеристика рухомого складу.

20. Відбудовний поїзд. Призначення, склад, порядок застосування.
21. Пожежний поїзд. Призначення, склад, порядок застосування.
22. Початкові дії по ліквідації надзвичайної ситуації на залізничному транспорті.
23. Основні дії по ліквідації надзвичайної ситуації.
24. Управління силами та засобами при ліквідації залізничних аварій.
25. Тактика рятувальних робіт в пасажирських вагонах.
26. Тактика рятувальних робіт в вантажних вагонах.
27. Тактика рятувальних робіт при аваріях цистерн
28. Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт на залізничному транспорті.
29. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на колесах).
30. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на боці).
31. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на даху).
32. Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт на автобусних аваріях.
33. Організація аварійних робіт на системах водопостачання.
34. Організація аварійних робіт на системах каналізації.
35. Організація аварійних робіт на системах газопостачання.
36. Безпека праці при проведенні аварійних робіт на КЕС.
37. Організація розшуку постраждалих в завалах.
38. Особливості кіно логічного розшуку постраждалих.
39. Порядок виготовлення стінових проломів та проломів стелі.
40. Організація управління аварійно-рятувальними роботами на зруйнованих будівлях.
41. Поняття про управління в надзвичайній ситуації.
42. Органи управління силами та засобами в при ліквідації надзвичайних ситуацій
43. Уповноважений керівник з ліквідації НС.
44. Штаб з ліквідації НС.
45. Підгрунття для організації управління в умовах НС.
46. Планування заходів реагування на НС.
47. Інформування та оповіщення в умовах виникнення НС.
48. Переведення органів управління сил та засобів у вищій ступені готовності.
49. Організація управління силами та засобами в зоні НС.
50. Організація взаємодії сил та засобів при ліквідації НС.
51. Організація основних видів забезпечення дій у зоні НС.
52. Організація безпеки праці при ліквідації НС.
53. Пересувний пункт управління склад та вимоги до нього.
54. Організація роботи пересувного пункту управління.
55. Оперативний склад пункту управління.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни.

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 50% оригінального тексту при перевірці на плагіат.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Пожежна безпека» за спеціальністю 261 "Пожежна безпека" підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 "Цивільна безпека" за спеціалізацією «Пожежна безпека»;

2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI;

3. Наказ МВС України №340 від 26.04.2018 «Статут дій у надзвичайних ситуаціях Ч.1»;

4. Довідник керівника гасіння пожежі. – Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2016. – 320 с.;

5. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті: навч. посіб. / В.Г. Аветісян, Ю.М. Сенчихін, Д.В. Ораєвський – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 108 с.;

6. В.Г. Аветісян Організація аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих будівлях. Практичний посібник. - Харків: АЦЗУ МНС України, 2004.-71;

7. Організація аварійно-рятувальних робіт при надзвичайних ситуаціях на залізничному транспорті. Практичний посібник / Ю.О. Куліш. – Харків, 2008. – 66 с.;

8. Аветісян В.Г. Сенчихін Ю.М. Рятувальні роботи при ліквідації НС ч. 1 – К.: «Основа», 2006 с.239;

9. Ульф Бьєрнстиг, Рольф Нурдх, Ивонн Несман. Спасательные работы при масштабных автобусных авариях. - Университет Умео, г. Умео Швеция, 2006 с. 73;

10. Ю.Ю.Камерер, А.Е.Харкевич. Аварийные работы в очагах поражения. – М.: Энергоатомиздат, 1990;
11. Брендон Моррис Технологии HOLMATRO для аварийного крепления и подъема www.holmatro.com, с. 98.
12. В.Г.Аветисян, А.И.Хяньникяйнен и др. Тушение пожаров и выполнение аварийно-спасательных работ при химических заражениях: Учебное пособие / под ред. Дзюндзюка Б.В. –Х.: ХИПБ МВД Украины, 1998, - 123 с.;
13. Приемы работы с аварийно-спасательным инструментом и снаряжением. Методические указания для курсантов по специальности «Пожарная безопасность» /Составители: В.Г.Аветисян, А.И.Хяньникяйнен и др. –Х.: ХИПБ МВД Украины, 1997. –55 с.;
14. Ю.О. Куліш Організація аварійно-рятувальних робіт при дорожньо-транспортних пригоді: Практичний посібник. – Харків 2009, с. 79;
15. Наказ МНС України 07.05.2007 р. № 312 Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України;
16. Настанова з організації газодимозахисної служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України. Наказ МНС України від 16.12.2011 № 1342;
17. Інструкції, вказівки та інформаційні листи ДСНС України та ГУ(У) ДСНС України в областях;
18. Норми радіаційної безпеки України. НРБУ-97;
19. Norman J. Fire Officer's Handbook of Tactics. USA, 2012. 634 p.;
20. Smith J. P. Strategic & Tactical Considerations on the Fireground. USA, 2011. 608 p.;
21. Dunn V. Safety and Survival on the Fireground, 2nd Edition. USA, 2015. 456 p.;
22. Norman J. Fire Department Special Operations. USA, 2009. 456 p.

Інформаційні ресурси

- Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
- Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua>
- КМ України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- Міністерство внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>
- Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua>
- Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
- Офіційний сайт Національного університету цивільного захисту України. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr>
- Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua>
- Програмні тренажери. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/prohramni-trenazhery>

Розробники:

Доцент кафедри пожежної тактики
та аварійно-рятувальних робіт

_____ Вадим АВETИСЯН